

LASTEN JA NUORTEN
HYVINVOINTISUUNNITELMA
2023-2025

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMA

Lakisääteisyys

Jokaisella hyvinvointialueella ja kunnalla on **velvollisuus** laatia lasten ja nuorten hv-suunnitelma, joka tarkastetaan vähintään kerran neljässä vuodessa (Lastensuojelulaki 12 §), Edellisen kerran tarkastettu 2021

Tarkoitus

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien **tarkoituksena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia kunnassa** ja hyvinvointialueella.

Laadinnan toteutus

Kunnan ja hyvinvointialueen on tehtävä yhteistyötä suunnitelmien laadinnassa.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmat ovat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa (järjestämislaki) tarkoitettuja hyvinvointisuunnitelmia, joten hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyövelvoitteista säädetään tarkemmin järjestämislain 6 ja 7 §:ssä.

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMA

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTISUUNNITELMIEN SISÄLLÖT

KUNNAT + HYVINVOINTIALUEET

- Tulee sisältää tiedot:
 - lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta
 - lasten ja nuorten hyvinvointia edistävistä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista
 - yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä ja
 - suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta

HYVINVOINTIALUEET

- Tulee sisältää lisäksi tiedot:
 - lastensuojelun tarpeesta
 - lastensuojeluun varattavista voimavaroista ja
 - lastensuojelun palvelujärjestelmästä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien sisällöstä säädetään lastensuojelulain 12 §:ssä

An aerial photograph of a residential area. In the foreground, there are several light blue houses with red roofs arranged in a row. A road curves through the middle ground. In the background, a large blue lake is surrounded by dense green forest under a bright blue sky with scattered white clouds. On the left side of the image, there is a decorative orange wavy pattern.

VÄESTÖ JA KOETTU HYVINVOINTI

VÄESTÖ

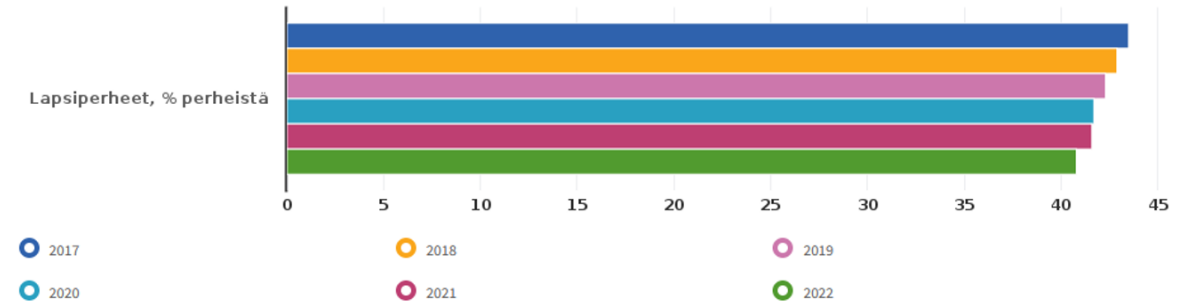
Lapsiperheiden osuus perheistä pienenee

Lapsiperheet, % perheistä [Info 179](#)

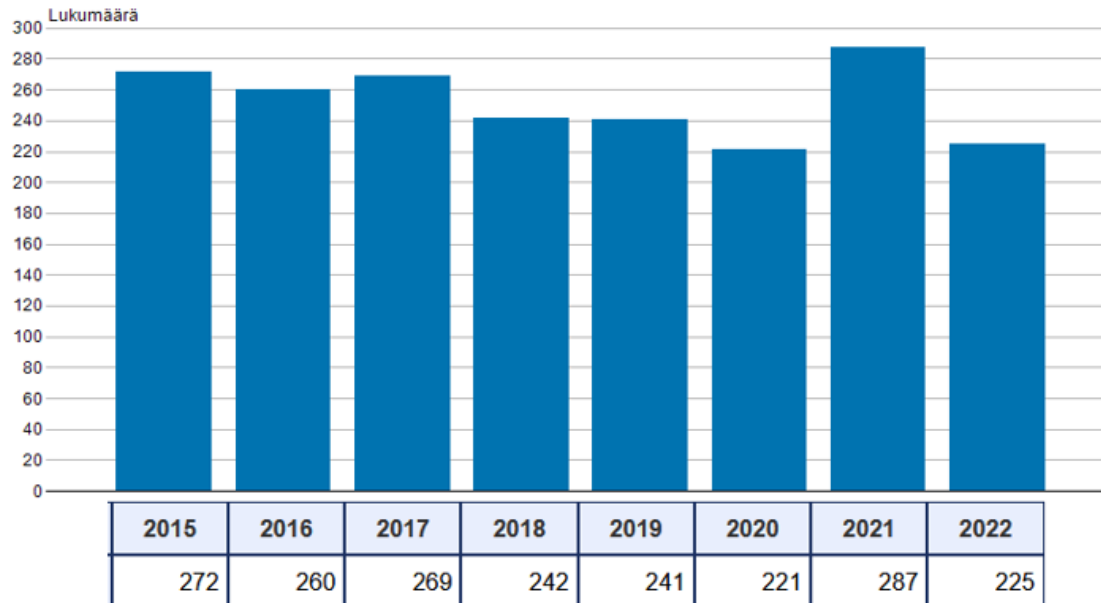
Alue	Sukupuoli	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Koko maa	yhteensä	38,5	38,3	38,0	37,9	37,8	37,7
Vihti		43,5	42,9	42,3	41,7	41,6	40,8

Lapsiperheet, % perheistä

[info ind. 179](#) Alue: Vihti Sukupuoli: Yhteensä

Väestönmuutokset muuttujina Vuosi. Vihti, Elävänä syntyneet.

Syntyvyys kääntynyt uudelleen laskuun

TILASTOKESKUKSEN VÄESTÖENNUSTE 2021

	Vihti									
	Yhteensä									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Väestö 31.12. (ennuste 2021)										
0 - 6	1 950	1 919	1 898	1 871	1 868	1 876	1 891	1 880	1 868	1 858
7 - 14	3 225	3 151	3 031	2 949	2 811	2 705	2 590	2 531	2 479	2 452
15 - 18	1 541	1 572	1 620	1 649	1 654	1 646	1 614	1 577	1 508	1 449
19 - 24	1 431	1 383	1 373	1 352	1 397	1 413	1 450	1 461	1 489	1 486
25 - 29	1 210	1 181	1 162	1 152	1 132	1 115	1 100	1 094	1 091	1 093

	Vihti									
	Yhteensä									
	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Väestö 31.12. (ennuste 2021)										
0 - 6	1 849	1 839	1 831	1 823	1 816	1 810	1 806	1 802	1 800	1 797
7 - 14	2 434	2 414	2 415	2 427	2 443	2 432	2 422	2 411	2 400	2 390
15 - 18	1 382	1 344	1 290	1 247	1 210	1 200	1 207	1 225	1 244	1 241
19 - 24	1 473	1 447	1 418	1 382	1 338	1 308	1 264	1 223	1 186	1 178
25 - 29	1 112	1 129	1 146	1 156	1 173	1 174	1 177	1 169	1 160	1 139

Tilastokeskuksen vuonna 2021 julkaiseman väestöennusteen mukaan tilanne näyttää tältä; kaikki ikäryhmät pienenevät vuoteen 2040 mennessä

Väestöennuste ei kuitenkaan ota huomioon ajantasaisia paikallisia, alueellisia ja kansallisia väestönkehitykseen vaikuttavia muuttujia

➤ Väestöennuste on suuntaa-antava näkymä vuoden 2021 kehityskulkujen valossa

KASVUOLOLUT JA KOETTU HYVINVOINNIN TILA

- Lasten ja nuorten koetun hyvinvoinnin tilaa voidaan tarkastella Kouluterveyskyselyn tulosten perusteella
- Viimeisimmät tulokset vuodelta 2023

4.-5. -luokkien oppilaat

		2021	2023
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä	koko maa	68,2	65,7
	Vihti	62,8	69,4
Kokee koulu-uupumusta	koko maa	13,7	15,8
	Vihti	16,4	16,2
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa	koko maa	7,9	8,6
	Vihti	9,7	9,3
Tuntee itsensä yksinäiseksi	koko maa	4,0	3,9
	Vihti	4,8	3,9
Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran	koko maa	3,5	5,5
	Vihti	3,4	6,0

KASVUOLOL JA KOETTU HYVINVOINNIN TILA

8. ja 9. -luokkien oppilaat

2021

2023

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä	koko maa	68,2	65,7
	Vihti	62,8	69,4
Kokee koulu-uupumusta	koko maa	20,3	20,5
	Vihti	22,0	20,1
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa	koko maa	6,0	7,9
	Vihti	6,4	12,5
Tuntee itsensä yksinäiseksi	koko maa	15,9	15,0
	Vihti	17,0	14,0
Tupakoi päivittäin	koko maa	5,3	5,0
	Vihti	6,9	4,6
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa	koko maa	8,9	8,8
	Vihti	9,5	6,7

KASVUOLOT JA HYVINVOINNIN TILA

Lukio ja ammatillinen oppilaitos		2021	2023
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä (Lukio)	koko maa	68,4	66,9
	Vihti	62,0	64,3
Kokee koulu-uupumusta (Lukio)	koko maa	21,1	17,5
	Vihti	26,4	16,5
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa (Lukio)	koko maa	1,1	1,7
	Vihti	0,4	1,9
Tuntee itsensä yksinäiseksi (Ammatillinen oppilaitos)	koko maa	17,0	16,5
	Vihti	22,3	19,2
Tupakoi päivittäin (Ammatillinen oppilaitos)	koko maa	17,5	13,6
	Vihti	17,2	13,1
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa (Lukio)	koko maa	14,9	14,6
	Vihti	17,0	16,2

PALVELUIDEN KUVAUS

PALVELUIDEN KUVAUS: KUNTA

Varhaiskasvatuspalvelut

Päiväkotihoido, perhepäivähoito, palvelusetelit & yksityisen hoidon tuki

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu, 6 askelta kouluun –toimintamalli

Opetuspalvelut

Henkilöstö n. 410

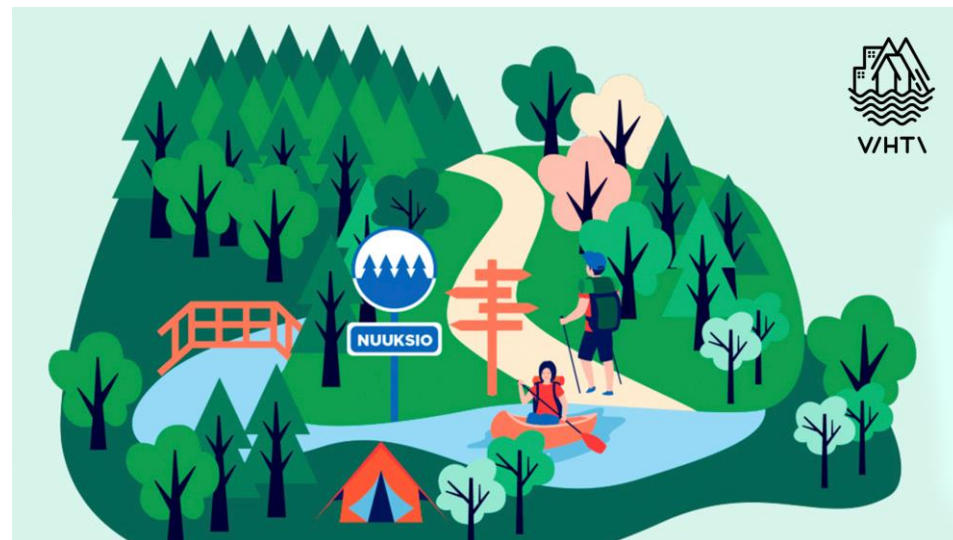
11 alakoulua, 2 yläkoulua, 2 yhtenäiskoulua, 1 lukio

Nuorisopalvelut

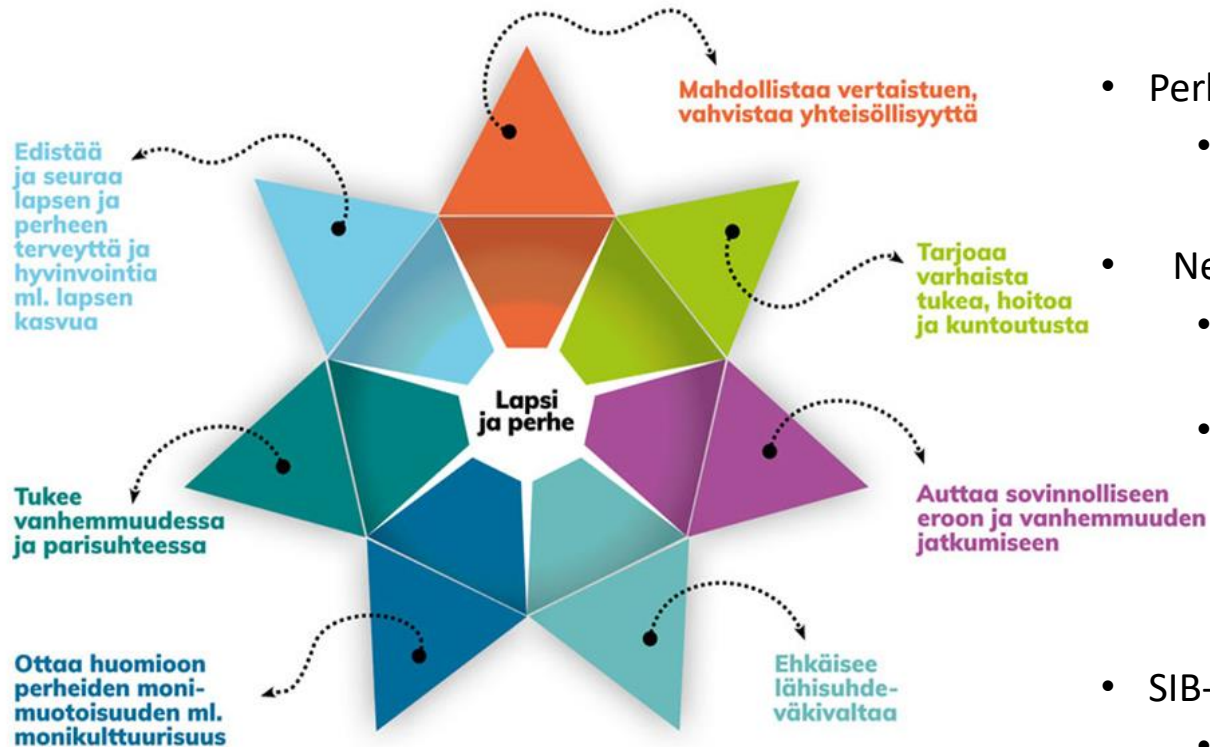
Avoin nuorisotyö, etsivä nuorisotyö, koulu- ja oppilaitosnuorisotyö, leiritoiminta, kesätyösetelit

Kulttuuri- ja vapaa-aika

Kirjasto & kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut

PALVELUIDEN KUVAUS: HYVINVOINTIALUE

- Perhekeskus-toimintamalli: Lohja-Vihti-Karkkila
 - Yhteistyö kunnan palveluiden, 3. sektorin ja Kelan kanssa
- Neuvolapalvelut
 - Pajuniitty ja Myrskylänmäki, yht. 9 neuvolaterveydenhoitajaa
 - Lohjan, Vihdin ja Karkkilan perhekeskusalue siirtyy ehkäisevän ja varhaisen tuen palveluiden palvelulinjaan 1.1.2024 yhdeksi äitiys- ja lastenneuvolapalveluiden tiimiksi.
- SIB-hanke
 - Vanhemmuuden tukeminen pikkulapsiperheissä
- Kohtaamispaikkatoiminta
 - Kumppanuustyö järjestöjen kanssa

YHTEISTYÖSSÄ JÄRJESTETTÄVÄT PALVELUT

- Opiskeluhoito
 - Opiskeluhoollon ohjausryhmässä kunnan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen edustus
 - Opiskeluhoitosuunnitelmat: kunta- ja aluetasoinen
- Ankkuritoiminta
 - Moniammatillinen tiimi: poliisi, sosiaalityöntekijä, psykiatrinen sairaanhoitaja, erityisnuorisotyöntekijä
 - Kohderyhmänä alaikäiset rikoksenteekijät
 - Tavoitteena varhainen puuttuminen ja rikoskierteen ennaltaehkäiseminen voimakkaan moniammatillisen intervention avulla

PALVELUIDEN KUVAUS: KOLMAS SEKTORI

SRK	Kerhot, Sankarla-nuorisotila, Kohtaamispaikka-toiminta, ryhmät, leirit, tapahtumat, retket, pyhäkoulu, perhemessut, kirkkohetket ja parisuhdetyö
MLL paikallisyhdistys	erilaiset kerhot, koululaisten klubi, suojatiepäivystykset sekä perhekummitoiminta.
Vihdin kriisikeskus	Tukea vaikeissa elämäntilanteissa, mielenterveysongelmissa ja taloushuolissa
Yöjalka ry	Katupartiointi, tukihenkilötoiminta
4H-yhdistys	järjestää mm. kerhoja, leirejä, erilaisia koulutuksia, tapahtumia sekä tukee nuorten yrittäjyyttä
Muut toimijat, mm. urheiluseurat	Monipuolinen harrastustoiminta, vapaaehtoistoiminta ym.

TAVOITTEET JA SEURANTA

V/HTA

TAVOITTEET 2023-2025

- Lasten ja nuorten parissa tehtävää työtä ohjaavat lakien, ohjelmien ja suositusten lisäksi Vihdin kunnan strategiset ohjausasiakirjat, joita ovat mm. *Vihdin kunnan strategia* sekä *Laaja hyvinvointisuunnitelma 2021 – 2025*.
- Suunnitelmien tavoitteiden ja painopisteiden tulee olla yhdenmukaiset ja samansuuntaiset
 - Vuodesta 2025 eteenpäin *Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma* integrotaan osaksi *Laajaa hyvinvointikertomusta ja –suunnitelmaa*.
- Vihdin *Lapsiystävällinen kunta* –toimintasuunnitelma kytkeytyy vahvasti *Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan*. Lapsen oikeuksien toteutuminen on keskeinen tavoite kaiken toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.
 - Vihti lähti tavoittelemaan UNICEFin *Lapsiystävällinen kunta* -tunnustusta vuonna 2021. Lapsiystävällinen kunta -toimintamalli auttaa kuntia tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa.

YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON TEEMA LUKUVUOTENA 23-24: YHTEISÖLLISYYS JA TUNNETAIDOT

Varhaiskasvatus ja esiopetus:

Jokaisella lapsella on kaveri

Koulutus henkilöstölle ja lapsille: *Miniverso* –sovittelumalli

Psykologinen turvallisuus

Koulutus henkilöstölle: *Huomaa hyvä –vahvuusperustaisen toimintakulttuurin luominen*

Koulut:

Kiusaamisen ja yksinäisyyden ehkäiseminen

Koulukerhotoiminta: Kaikille oppilaille pyritään mahdollistamaan harrastus

Tunne- ja vuorovaikutustaitoihin panostetaan kouluttamalla systemaattisesti

Koulutukset henkilöstölle ja oppilaille, mm. sovittelu ja korjauttava ryhmäytytys

VARHAISKASVATUSIKÄISET – LAPSIYSTÄVÄLLINEN KUNTA

- **Tavoite:** Kunta huolehtii, että osallisuus toteutuu lasten jokapäiväisissä kasvuympäristöissä. Osallisuuden edistäminen on ohjaava toimintaperiaate lasten ja nuorten kanssa työskenteleville:
 - **Toimenpide:** Lapset osallistuvat oman varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman laadintaan kullekin lapselle kohdennetusti soveltuvien menetelmien ja toimintamallien avulla.
 - **Toimenpide:** Varhaiskasvatuskentälle VERSO -ohjelman tuottama sovittelumalli Miniverso on kehitetty osaksi varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria lapsen oikeuksien, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi ristiriitatilanteissa. Varhaiskasvatuksen koko henkilöstö sekä yli 5-vuotiaat lapset perehdytetään Miniverso -toimintamallin käyttöön.
 - **Toimenpide:** Kuusi askelta kouluun -toimintamallin toteuttaminen yhdessä esioppilaiden sekä heidän huoltajiensa kanssa.

VARHAISKASVATUSIKÄISET – LAPSIYSTÄVÄLLINEN KUNTA

- **Tavoite:** Kunta varmistaa, että jokainen lapsi ja nuori saa tietoa omista oikeuksistaan (ihmisoikeuskasvatus):
 - **Toimenpide:** Varhaiskasvatus osallistuu lapsen oikeuksien päivään vuosittain toteuttamalla teemapäivän.
- **Tavoite:** Kunta varmistaa, että jokaisen lapsen elämässä on vähintään yksi turvallinen aikuinen, johon lapsi voi luottaa ja joka tukee lasta kasvussa ja kehityksessä.:
 - **Toimenpide:** Jokaisessa varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä on henkilöstöllä käytössä läheisyyden kehä -malli, jonka avulla varmistetaan, että jokainen lapsi tulee kohdatuksi varhaiskasvatuspäivän aikana.

VARHAISKASVATUSIKÄISET – TUEN OIKEA-AIKAISUUS

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Mittari
Tuen oikea-aikaisuus: Lapsi saa oikea-aikaisesti tarvitsemaansa tukea ja vanhemmat vahvistusta omaan vanhemmuuteensa. Läheisverkostolla ja muilla arjen verkostoilla sekä peruspalveluilla on tärkeä merkitys perheiden hyvinvoinnin kannalta. Vanhempien tuki erotilanteissa	<p>Perhekeskustoimintaa kehitetään ja yhtenä keskeisenä osa-alueena on kohtaamispaikkatoiminta. (vertaistuki)</p> <p>Perhevalmennuksia kehitetään edelleen.</p> <p>Sosiaaliohjaajien jalkautumisesta varhaiskasvatuksen yksiköihin on saatu hyviä kokemuksia ja toimintaa jatketaan.</p> <p>SIB-hankkeen avulla tuetaan vakavassa syrjäytymisvaarassa olevia pikkulapsiperheitä. Perheet ohjautuvat toimintaan neuvolan kautta.</p>	<p>Karviainen: Perhekeskus</p> <p>Kunnan varhaiskasvatuspalvelut</p>	<p>Sotkanet ja hyvinvointi-/terveyskyselyt, varhaiskasvatuksen osallistumisaste, kuntalaisille suunnattu kysely palveluista (asiakaskokemukset) Neuvolan laajojen terveystarkastusten peittävyys SIB (pitkäaikaiseuranta)</p>
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	<p>Avioliittolain mukaisen sovittelutoiminnan kehittäminen</p> <p>Esiopetuksessa toteutetaan hyväksi todettua 6 askelta kouluun toimintamallia.</p>		

KOULUIKÄISET - LAPSIYSTÄVÄLLINEN KUNTA

- **Tavoite:** Kunta huolehtii, että osallisuus toteutuu lasten jokapäiväisissä kasvuympäristöissä. Osallisuuden edistäminen on ohjaava toimintaperiaate lasten ja nuorten kanssa työskenteleville:
 - **Toimenpide:** Osallistetaan oppilaita oman toimintansa suunnitteluun kyselyn avulla kaikilla kouluilla.
- **Tavoite:** Kunta varmistaa, että jokainen lapsi ja nuori saa tietoa omista oikeuksistaan (ihmisoikeuskasvatus):
 - **Toimenpide:** Kaikki koulut osallistuvat lapsen oikeuksien viikkoon järjestämällä teemaan liittyvää ohjelmaa lapsia ja nuoria osallistaen.
- **Tavoite:** Kunta varmistaa, että jokaisen lapsen elämässä on vähintään yksi turvallinen aikuinen, johon lapsi voi luottaa ja joka tukee lasta kasvussa ja kehityksessä:
 - **Toimenpide:** Harrastamisen Suomen mallin toiminnan saavutettavuutta kehitetään laajentamalla toiminta kaikkiin Vihdin kouluihin mm. kuljetusjärjestelyjä kehittämällä.

KOULUIKÄISET - YHTEISÖLLISYYDEN JA OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN KOULUISSA

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Mittari
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen kouluissa	Kiusaamisen ja yksinäisyyden ehkäiseminen	Kunnan opetus- ja hyvinvointipalvelut (opiskeluhoito ja nuorisopalvelut)	Sotkanetin tilastot Kouluterveyskysely
Tuen oikea-aikaisuus ja oikeanlainen tuki	Harrastetakuu, koulukerho- ja harrastustoiminta Opiskeluhoollon toimivuus ja suunnitelman laatiminen	Karviainen Karviainen: Perhekeskus	Koulu kuntoon -hankkeen kautta teetetty toukokuun 2021 aikana hyvinvointikysely kaikille kunnan 7.-luokkalaisille oppilaille, 8.- ja 9.-luokkalaisilla kouluterveyskysely, koulupoissaolojen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	L-U Sote ja erikoissairaanhoidon järjestää koulutusta lasten ja nuorten mielenterveysongelmiin, IPC-menetelmä masennuksen hoitoon sekä Cool Kids-hoitomenetelmä ahdistuksen hoitoon.	Sivistystoimi, seurakunta, poliisi, Karviaisen perhekeskus	Oppivelvollisuusiän laajeneminen > päättötodistuksen saaminen, pudokkaiden seuranta (uusi Valpas-järjestelmä)
Ennaltaehkäisevä päihdekasvatustyö	Opetuspalvelut pilotoivat Back2- School-interventiota, jonka avulla vähennetään koulupoissaoloja. Yhteistyössä moniammatillinen päihdevalistustyö: vanhempainillat, Haltuun-tunnit		Laittomien huumeiden käyttö Asennemuutos huumeisiin suhtautumisessa (THL/kouluterveyskysely)

NUORET – LAPSIYSTÄVÄLLINEN KUNTA

- **Tavoite:** Kunta huolehtii, että osallisuus toteutuu lasten jokapäiväisissä kasvuympäristöissä. Osallisuuden edistäminen on ohjaava toimintaperiaate lasten ja nuorten kanssa työskenteleville:
 - **Toimenpide:** Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön, mobiilin nuorisotilan käyttöönoton sekä verkkonuorisotyön avulla.
- **Tavoite:** Kunta varmistaa, että jokainen lapsi ja nuori saa tietoa omista oikeuksistaan (ihmisoikeuskasvatus):
 - **Toimenpide:** Nuorisopalvelut huomioivat Lapsen oikeuksien viikon sekä tilatoiminnassa että sosiaalisessa mediassa.
- **Tavoite:** Kunta varmistaa, että jokaisen lapsen elämässä on vähintään yksi turvallinen aikuinen, johon lapsi voi luottaa ja joka tukee lasta kasvussa ja kehityksessä:
 - **Toimenpide:** Nuoren tutustumista nuorisotilaan helpotetaan kehittämällä ohjeet verkkosivuille sekä mallintamalla uuden nuorisotilakävijän vastaanottoprosessi.

NUORET – NUORTEN KOKONAISHYVINVOINNIN TUKEMINEN; OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN, PALVELUIDEN HYVÄ SAAVUTETTAVUUS JA LAADUKKUUS

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Mittari
Yksinäisyyden ehkäiseminen, psyykkiseen hyvinvointiin panostaminen, kuormittuneisuuden ja ahdistuneisuuden vähentäminen	Kunnallisella nuorisotyöllä on sekä palveluja tuottava että koordinoiva rooli: yhteistyö eri julkisten sekä kolmannen sektorien toimijoiden kanssa on keskeistä. Nuorten kouluttautuminen sekä työllistyminen vahvistavat yhteiskuntaan kuuluvuutta.	Kunnan nuorisopalvelut Karviainen: Perhekeskus	Sotkanet Kouluterveyskysely Valtakunnallinen nuorisobarometri Asiakaskokemukset / nuorille suunnatut kyselyt
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	Toimiviin palveluihin satsaaminen; nuorisotilatoiminta, etsivä nuorisotyö ja verkkonuorisotyö Kesäleirit, Haltuun-tunnit (päihdekasvatustyö)		
	Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittäminen hankeavustuksella		
	Jalkautuva työ nuorten pariin		
	Nuorisovaltuusto-toiminta		
	Ankkuritoiminta		
	ICP- ja Cool Kids -koulutukset		

SEURANTA & ARVIOINTI

- ✓ Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain laadittavissa *hyvinvointiraporteissa*.
 - ✓ Hyvinvointiraportointi on lakisääteistä ja sen lähtökohdat ovat Laajassa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa 2021 – 2025.
- ✓ Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma tullaan seuraavaa laajaa hyvinvointisuunnitelmaa laadittaessa sisällyttämään laajan suunnitelman Lapset ja nuoret -ikäryhmäosioon.
 - ✓ Näin varmistetaan, että suunnitelmat ovat yhdensuuntaisia ja palvelevat strategisina ohjausasiakirjoina lapsia ja nuoria sekä heidän parissaan työskenteleviä ammattilaisia.

"HYVINVOINTI KUULUU MEILLE KAIKILLE"

